

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan središnji, izredni dodatek in priložnice, ter velja po pošti prejeman na avstro-ogorske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 50 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština stane. Za oznaki plačuje se od tiskarstva petkrat po 5 kr., če se označilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se ispolnijo tiskariti. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo posiljati naročila, reklamacije, oznaki, t. j. vse administrativne stvari.

„K položaju na Kranjskem“.

Ta položaj je popolnem jasen in kdor išče resnice, ta jo je lahko našel, ta vé, kako so se razvijale razmere, da je prišlo do očitnega razkola kranjskih Slovencev. Tisti, ki naših javnih oseb ne poznajo šele od predvčerajšnjim, tudi vedó, iz kakih kalij je vzkli „Slovenski List“. Nočemo biti pro-roki, nočemo kaliti veselja tistim, ki sedé na udobnih stoléh visoko „nad strankami“. Ali že vidimo, da se spuščajo tudi doli v praktično politiko, in tu se bojimo za njih visokoleteče peruti. Stranke se tudi od takih perut ne dajo drezati. „Slov. List“ si je postavil za namen, delati na združenje slovenskih strank na Kranjskem. Mi nimamo nič zoper to, ker znamo, da je to politično združenje koristno, potrebno, nujno za naš narodni položaj in našo politično veljavo. Takemu namenu se naša stranka nikdar protivila ni. Kdor pa hoče stranke družiti, biti mora pošten in pravičen presojevalec, mora si uprav kot tak pridobiti ugled pri strankah. Dobrohotni voditelji strank prenašajo vsako kritiko svojih dejanj in smerij, samo če je blagohotna in utemeljena. Če pa tega ni, potem vidijo, da jim ni opraviti s posredovalcem, nego z novim strankarjem, ki zopet le razdružuje in zato zasluži poseben odboj.

Zavzeti takšno stališče nas sili tudi „Slov. List“ s člankom pod navedenim zaglavjem. Tu se na narodno stranko vali krivda, katere ona nima. Staje se jej v zlo, „da je v deželni zboru prevladala nasproti drugi slovenski stranki, a njo samo da je prevladala nemška stranka, katera da danes odločuje v deželi“. Kar se tiče prevlade nemške stranke nad slovensko narodno, je to fraza, katero z vso pravico in odločnostjo zavračamo kot brezsmiselno. Naj se nam le pové, v čem se mi klanjamo Nemcem in v katerih ozirih smo od njih zavisni? Ako nemška stranka odločuje v deželi, to ni od „danes“ in to gotovo tudi ni zaradi tega, ker

so poslanci iz veleposestva jednemu narodnemu poslancu pripomogli do deželnega odbornštva! Viri dandanašnjemu uplivu kranjskega nemštva so stari in če je pred leti jel naraščati, tedaj se to ni zgodilo po inicijativi ali pripomoči narodno napredne stranke. Je li pozabil izdajatelj „Slov. Lista“, kako je morala naša stranka braniti odločno narodno stališče proti Nemcem in tisti slovenski stranki, katere odlični oproda je bil isti — dr. Gregorič? Mi tega nismo pozabili in zategadelj tudi dobro vemo, od kedaj moramo računati z večjim nemškim uplivom v naši kronovini. Ne damo torej naši stranki očitati, da je zakrivila „prevlado“ nemške stranke, niti, da kaj takega radovoljno trpi, osobito pa ne, da je stopila z Nemci v tako zvezo, po kateri „nima prava, da se vede kot zastopnica koristi slovenskega naroda“. Ta zadnja izjava je seveda smešno pretirana, če se pomisli, da je šlo pri celi akciji mej Nemci in narodnimi poslanci za to, da je namestu dr. Papeža, o katerem je znano, kako zastopa koristi slovenskega naroda, postal dež. odbornikom dr. Tavčar! Če je pa v tem osebnem vprašanju prevladala naša stranka nasproti drugi slovenski stranki, moramo si pač — tako dobrohotni smo — misliti, da je bilo to prav tudi gospodi, ki je sedaj zbrana okolo „Slov. Lista“.

Pa čujmo dalje! „Posledice zveze z Nemci čutimo britko vsi. Deželni odbor kranjski podal nam je v roke toliko dokazov o brezbriznosti za slovensko stvar, da ne smemo tega z mirno vestjo gledati. On posluje z deželnimi zavodi in s slovenskimi zastopstvi v nemškem jeziku. Dasi ima nemška stranka v deželnem odboru manjšino, vendar ima v rokah najvažnejša poročila, sestavlja jih v nemščini in ona romajo taka širom naše dežele. To je dejstvo, katero bi lahko podprli s posrednimi dokazi.“ — Dobro, „Slov. List“! Ako je to res, le na dan z dokazi! Objavite jih! Naš list bo de z Vami vred obsojal vse slučaje, v katerih se slovensčina v stran potiska, in zahteval baš od na-

rednih poslancev, da proti njim nastopijo. To pa že naprej povemo, da takšni slučaji niso posledica „zveze z Nemci“! Ali je „Slov. List“ v stanu dokazati, da deželna odbornika naše stranke poslujeja z dež. zavodi in slov. zastopstvi v nemškem jeziku ali pa odobrujeta, če se to godi od druge strani? Dajte nam dokaze! Če pa tega ne morete dokazati, potem tudi narodna stranka ni odgovorna za nemškutarjenje v dež. odboru. S kako pravico torej očitate naši stranki tudi to točko „položaja na Kranjskem“?

Tako je torej z očitani „Slov. Lista“, kateri je celo tako daleč zabredel, da stranki predbaciva zvezo z Nemci „v smislu brezpogojne podvrženosti“. Za besede ta gospoda res ni v zadregi! Ako bi si bila postavila program, da bode z besedami in frazami lovila pristaše, mi nič ne bi rekli. Ali kazati se, kakor bi hotela z dejansko slogo odrešiti kranjske in druge Slovence, potem pa zadirati se v jedno ali drugo stranko s praznimi sumničenji, katera dokazati manka prilike in tudi poguma — tega ne bomo trpeli, tudi zaradi „sloge“ ne!

Državni zbor.

Na Dunaju, 16. decembra.

Vlada je končno predložila budgetni provizorij za mesec januar. Provizorij se reši še pred božičnimi prazniki.

Razprava o proračunu ministerstva notranjih del in sicer o poglavjih, nanašajočih se na zgradbe je bila prcej dolga. Govorili so zastopniki raznih kronovin, a samo o lokalnih zadevah, mej njimi tudi posl. Spinčić, kateri je grajal, da vlada niti krajcarja ne žrtvuje za vodoe zgradbe na Primorskem, in da so tudi ceste v Istri in v Dalmaciji silno zanemarjene. Tudi pitne vode primanjkuje in posledica tega je legar v Pulju.

Po vzprejetju na razpravi stoječih poglavij se

Listek.

Slutvo-jezičarji.

Človek, beroč po životopisnih knjigah in enciklopedijah o slavni jezikoslovcih, časih nehoté nekoliko neverjetno pomaje z glavo nad možmi, o katerih se trdi, da so govorili po 30, 40, ali celo po 60 jezikov. Zdi se mu, kot bi bral pravljico iz davnih, davnih časov, ko so bile človeškim zmoglostim stavljene še tako nizke in slabe meje, da je učenjaški duh čisto lahko popel čez uje do sedosežnih in neverjetnih del. Pred takimi jezičnimi junaki moramo pač skromno molčati o našem Čopu. Bil je pritlikavec v primeri z onim slavnim Mezzofantijem, kojega pač preseže samo še oni, ki bo govoril vse jezike vsa sveta!

Stara resnica je to, da ima vsaka veda svoje meje in vsacega učenjaka zmoglost svoj konec. Razsodnemu človeku, kateri čita o raznih polyglotih, mora se vsiliti žalostna misel, da je človeško življenje vendar le prekratko, da bi bilo moči priučiti si toliko jezikov, kolikor bi se mu jih ravno zljubilo, kajti priučevanje vsakega jezika vendar le zahteva gotovo dobo časa. S svojim dvajsetim letom vstopi človek v drugo polovico svojega življenja, v dobo samostojnega mišljenja, v kateri se najlaglje popne do vrhunca svojega znanja in učenosti. Ta doba traja lahko do šestdesetega leta, v njej je človeški spomin najbolj razvit in človek za priuč-

vanje jezikov najbolj sposoben. Toda, saj vendar človek tudi v svoji mladosti govori lahko več jezikov, saj poleg materinščine, če so mu dane ugodne prilike in če živi v več jezikov govoreči okolici, priuči si lahko troje, če vzamemo največ celo četvero jezikov! Recimo torej, da mladenič pred dvajsetim letom govori ta maksimum jezikov in poleg tega še kot mož porabi dobo štiridesetih let za vestno in popolno proučevanje jezikov, tedaj dobimo, če računamo za popolno prisvojitve tujega jezika dobo petih let, rezultat, da si more človek tekom svojega življenja priučiti največ 10—13 jezikov! Seveda pri številu jezikov pa ni dovolj, če se pravi, da kdo jezik pozna ali govori, temveč treba je tudi upoštevati, kako se jezik govori. Vsacega jezika človek tudi po dobi petletnega učenja ne bode govoril gladko, kot svojo materinščino, kajti skušnjava nas uči, da človek najbolje govori oni jezik, katerega se je učil pred svojim dvanajsetim letom, ko so mu bili organi gibki in prožni.

Po takovih mislih gotovo vsakdo neverjetno maje z glavo, beroč o slavnem kardinalu Mezzofantiju, kojega jezikovno znanje je baš sedaj kritično pojasnil pl. Möllendorff, bivši zasebni tajnik pod kralja Li-Hung-Čanga, z razpravo v Shanghaiu.

Mezzofanti, „največji jezikoslovec, kar jih je videl svet“, je bil rojen v Bologni leta 1774. ter umrl kot kardinal v Rimu leta 1849. Že mladenič je imel izvrstno jezikoslovno podlago, ter se učil

vestno vsacega jezika, katerega mu je nudila prilika. V svojem 43. letu, pravijo, da je govoril ta učenjak v 18 in čital v 20 jezikih. Ko je umrl, znal je — baje — sedemdeset jezikov! Pač lepa in priročna številka in poleg tega svetopisemska, — zaradi tega so jo menda tudi Mezzofantiju, kot kardinalu in cerkvenemu učenjaku obesili njegovi oboževalci. Mej temi 70 jeziki govoril jih je neki 30 čisto korektno, kot svojo materinščino, 9 čisto gladko, 11 manj gladko; nepopolno je govoril 8 jezikov, študiral pa 13, o katerih pa še ni dokazano, jih je-li tudi govoril ali ne, kakor tudi še ni popolno dokazana trditev, da je govoril 38 narečij.

Imenovani pl. Möllendorff dokazuje, da tudi Mezzofanti ni bil „čudo“, da se je pač bavil vse svoje žive dni z raznovrstnimi jeziki, pogledal prilčno vanje, da pa je razumel in govoril prav le 12 jezikov. Če je v tem ali onem, slušateljem tujem jeziku izustil kak pozdrav ali pa kak jednostaven stavek, je s tem napravil na svoje oboževalce nov utis, toda iz tega izhajalo ni, da jezik zna. V resnici je dokazano, da je Mezzofanti govoril gladko dvanajst jezikov, in sicer: Laško, latinsko, francosko, nemško, dansko, angleško, holandsko, švedsko, rusko, češko, poljsko in mažarsko. Njegovi životopisci pa pravijo, da je popolnem znal trideset jezikov, mej njimi tudi slovenski (ilirski). Kritiki Möllendorff piše zastran slovanske skupine, da je Mezzofanti govoril popolnoma ruski, slovenski (ilirski), poljski in češki, slabo srbski in bolgarski,

je začela debata o proračunu ministerstva za deželno brambo.

Domobranski minister grof Welsersheimb je otvoril razpravo s tem, da je odgovoril na neko interpelacijo.

Posl. Formanek je grajal, da se vojaška uprava pri nakupovanju žita itd. ne ozira na kmetovalce. Vse potrebščine naj bi se direktno kupovale pri producentih, kmetijski pridelki pri kmetijskih društvih, obrtni izdelki pa pri obrtnikih. Zadnji čas je tudi že, da se uvede dveletno službovanje. Sedanja vojaška uprava se neče nič učiti in germanizuje vojaštvo, kar se utegne še hudo maščevati.

Posl. Popowski je z zadoščenjem omenil, da se tisti jednoletni prostovoljci, kateri niso naredili častniške skušnje, že po prvem letu službovanja puste na dopust.

Posl. Kaiser je zahteval, naj vojaška uprava postopa kar najstrožje napram takim častnikom, ki napadajo civiliste. Skrbi naj tudi za zadostno hrano vojakom in naj že uvede dveletno službovanje. Čas bi bil tudi, da vojaška uprava spozna, kako jo nekateri veliki liferantje goljufajo. Žandarmerija se pogostoma zlorablja. Služiti mora kot politična policija.

Tirolski opat Treuinfels je govoril zoper dvoboj in zahteval, naj se že odpravi.

Posl. Peschka je navedel kričeč slučaj. Neki vojak, hudo bolan, je moral po zdravnikovem ukazu na vajo, je mej vajo omadel in nekaj dni potem v bolnici umrl. Govornik je navedel natančne podatke.

Posl. Biankini je omenil, da živi v tujih krajih nad 50.000 Dalmatincev. Med njimi je mnogo bogatinov. Radi bi se vrnil v svojo domovino, a boje se strogih kazni, ker niso zadostili vojaški dolžnosti. Naj ministerstvo poskrbi, da se ti beguni o priliki 50letnice cesarjevega jubileja amnestirajo.

Domobranski minister grof Welsersheimb je odgovarjal precej obširno. Zatrjeval je mej drugim, da se v vojski spoštujejo vse narodnosti in se tudi izreke zoper dvoboj, seveda jako previdno in kar nič obvezno.

Ko je še govoril posl. Gniewosz se je razprava pretrgala in na vrsto je prišel v zadnji seji podani nujni predlog dr. Laginje glede legarja v Pulju.

Dr. Laginja je nujnost svojega predloga jako dobro utemeljil, na kar je vladni zastopnik, sekijski šef Körber rekel, da je poleg splošne nečistosti kriva strašna bolezen največ slaba voda. Namestništvo je dalo pregledati vodojake, mnogo iz mej njih zaprlo in odredilo najintenzivnejše desoficiranje. Do danes je obolelo 996 oseb, med temi 426 vojakov. Ministerstvo je poslalo v Pulj posebnega funkcionarja, kateremu je naloga voditi in nadzorovati vse sanitarne odredbe. — Posl. Bartoli je priporočal, naj vlada postopa z vso energijo, posl. Kraus pa je opozarjal, da je legar že v prejšnjih

le iz knjig učil se maloruskega. Za ruščino in češčino je več dokazov in to znanje pomeni zanj kot Italijana mnogo. Zategadelj se mu lahko pripisuje tudi znanje slovensčine iz poljščine — meni pl. Möllendorff. Z vsemi drugimi jeziki in narečji pa, katere mu prisojajo životopisci, se je pečal postransko, kot priden in vesten jezikoslovec, vadil se v raznojezičnem branju ter si na ta način od najraznejših jezikov nekaj prisvojil. To je potem znal Mezzofanti pri svojih slušateljih porabiti, napravil v tem ali onem čisto tujem jeziku kako šalo, ter ponavljal vedno jedne in iste fraze, katere si je prisvojil iz tega ali onega jezika. Od tod te pravljice, katere krožijo o njegovem čudovitem učenjaštvu. Da bi kedaj govoril one azijske, ameriške in afričanske jezike, katere mu tudi pripisujejo, je več kot neverjetno, ker za temeljito proučevanje takovih jezikov mu je kljub razpolaganju z bogato vatikansko knjižnico, vendar manjkalo sredstev. Učil se je jezikov gramatikalno po paradigmah, bral v različnih orientalskih jezikih pisane molitve in liturgije, govoril pa teh jezikov nikdar ni, ker jih ni imel s kom. Tako v svoji studiji pl. Möllendorff, koji Mezzofantiju, čeprav ga gleda številna jezikov v govoru presegajo novejši čas drugi učenjaki (Plott, Dory), pripoznati mora, da je imel nenavadno veliko talenta in veselja za jezike, če tudi ne v tisti pretirani meri, kakor jo radi rabijo cerkveni životopisci. A.

letih v Pulju hudo razsajal in je priporočal, naj vlada prevzame sanitetno policijo. Ko je govoril še dr. Laginja, je zbornica sprejela njegov predlog.

Konec seje je finančni minister predložil budgetni provizorij za mesec januar 1897.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 17. decembra.

Višja duhovščina in Slovani. Večkrat smo imeli že priložnost opaziti, da škofje niso prijazni slovanskemu gibanju. Pri nas Slovencih so Kahn, Flapp in Missia jako malo naklonjeni Slovencem. Pokojni dr. Zwerger je le želel, da bi mogel kdaj nemški propovedovati v slovenskih župnijah svoje škofije. Ta želja se mu pa ni bila izpolnila. Slovenci se niso dali ponemčiti. Te dni je pa vratislavski nadškof in kardinal Kopp zaukazal, da ima poljska duhovščina njegove škofije izstopiti iz katoliškega poljskega tiskovnega društva v Tešinu. Kaj je pač storilo to društvo, da si je nakopalo jezo? Nič drugega, hotelo je biti tudi poljsko, ne samo katoliško in je njega glasilo grajalo, da so v Karvinu nemške propovedi, da si je večina prebivalstva slovanska in nemški niti ne razume. Katoliški list se torej za Slovane niti potegniti ne sme.

Dunajski župan oproščen. Te dni se je vršila pravda proti dunajskemu županu Strobachu, katerega je tožil zaradi razžaljenja časti odpuščen diurnist Sepper. Župan ga je neki zmerjal z lažnikom in lažljivo trdil v mestnem zboru, da ga iz službe niso odпусти zaradi političnega prepričanja, temveč jedino za to, ker je nedavno neresnico govoril na nekem uradniškem shodu. Župan je bil oproščen, ker Sepper ni mogel doprinesti dokaza resnice. Priče, katere je bil navel, so drugače pričale, kakor je trdil on. Oproščenje županovo je jako neljubo liberalni stranki. Sepperja so namreč liberalci napravili, da je tožil župana. Hteli so ga tako onemogočiti, a se jim to ni posrežilo. Sepper toži tudi dr. Luegerja, a sedaj najbrže pravdo umakne, ko proti županu ni ničesa opravil.

Turško vprašanje. Kakor se kaže, so se Rusija, Avstrija in Francija naposled le dogovorile, da se mora Turčiji denarno pomagati. Vsaj „Fremdenblatt“, glasilo avstrijskega unanega urada, je navdušen za to. Trdi, da je Turčija bogata dežela, ki se bode pozneje lahko opomogla. Samo ustaje so jo spravile v denarne zadrege. Brez denarja pa ne more Turčija izvesti preosnov, katere Evropa zahteva od nje. Evropske države so dolžne poskrbeti jej denar. Kako si misli ta list, da naj se Turčiji poskrbi denar, ne vemo. Da bi evropske države jamstvo prevzele, za to ne bodo dobile večine v parlamentih, naj se Turčija slika še za tako bogato deželo. Kdor jamči za Turčijo, se izpostavi nevarnosti, da bode moral plačati. Ko bi razmere v Turčiji zares bile tako ugodne, kakor jih riše „Fremdenblatt“, bi židovski bogatinje radi denar posodili brez jamstva velevlastij.

Francoski agrarci niso z malim zadovoljni ljudje. Zato jih celo sedanji ministerski predsednik Meline, ki je poprej navadno zagovarjal koristi kmetijstva, ne more zadovoljiti. Zahtevajo, naj se odpravi ves kmetijski davek in zato bolje obdači premakljivi kapital. Carine na tuje kmetijske pridelke naj bi se tako ponehale, da bi njih uvoz bil nemogoč, poleg tega naj bi pa vlada dajala še premije tistim, ki izvažajo francoske poljedelske pridelke. To je pač malo preveč. Pomisliti je tudi, da bi druge države na tako postopanje odgovorile z visokimi carinami na francoske industrijske izdelke in to bi Francijo grozno zadelo. Francija ni v prvi vrsti poljedelska, temveč industrijska država in poljedelstva ne more pospeševati na škodo industrije. Od povišanja carine in izvaževalnih premij bi ne imeli dobička kmetje, temveč le veleposestniki, kajti le ti izvažajo.

Ustaja na Kubi. Pred malo dnevi, ko se je izvedelo, da je pal ustaški vodja Maceo, so po vseh španskih listih peli slavo generalu Weylerju, po mestih so se slišali klici proslavljajoči tega vojskovodjo. To navdušenje se je pa popolnoma poleglo, ko se je izvedelo, da je Maceo pal ne v sled dobrega španskega vodstva, temveč v sled španskega denarja, ker se je bila na njegovo glavo razpisala nagrada in so se v sled tega našli izdajalci. Poroča se o tem nič natančnejega ne, kdo je zaslužil razpisano nagrado. Sedaj španski listi že Weylerju očitajo, da je njegov vojni načrt popolnoma napačen. Zopet se razširja novica, da ga odpokličejo s Kube in zamene s kakim drugim generalom. V Madridu menda že

spoznajo, da smrt Maceova ne pomenja še konca ustaje, temveč utegne domačine to le še bolj razdražiti proti Špancem.

Sijajno gmotno stanje slovenskega ljudskošolskega učitelja

na koncu razsvetljenega devetnajstega stoletja. (Govoril pri glavni skupščini „Zaveze“ v Opatiji dne 20. avgusta 1896. l. Jernej Ravnikar, nadučitelj v Mokronogu. (Dalje.)

In kaj nam prinese novi zakon, ko bode potrjen? „Soča“, glasilo slovenskih poslancev, piše, da je zakonski načrt tak, da, kar s desnice daje, z levico jemlje, kajti v desetini se bodejo šteli samo stalno nameščeni učitelji...

Tako bagatelno postopanje z nami rodilo je lanskega leta znano izjavo, v kateri je učiteljsko društvo za goriški okraj izrazilo nevoljo nad takim postopanjem. Ali mogoča gospođa naša se je začudila nedolžni izjavi tako, da je proti isti pridobila okr. šolskega nadzornika in urednika „Soče“, katere dva sta zastavila ves svoj upliv, da sta preprečila izjavo učiteljskega društva. Kako je Gabršček-ova „Soča“ o tem pisala, znano je vlasti učiteljstvu na Goriškem prav dobro itd. itd.

Kolikor se tiče učiteljskih razmer na Goriškem — osobito pa „znane okrožnice“, ki so jo izdali nekateri učitelji, moram nepristranski pripoznati, da ni bilo umestno, tako udrihati v časopisih po učiteljih, ki se potezajo za zboljšanje svojega gmotnega stanja — in ki so bili ravno vedno zvesti privrženci in sodrujci teh časopisov. — Kdo bi pač temu ali onemu sobratu štel v zlo, ako v svojem kritičnem položaju išče utebe z odkritosrčno izjavo. — Dalje pa nikakor ne mislim razmotrivati razmer na Goriškem, ker mi vse tudi ni znano in jasno. Izrečem pak že danes svojo nado, da bi vsi neodvisni rodoljubi delali na to, da se odločnemu učiteljstvu čim prej tem bolje pomaga izdatno s pospeševanjem letnih plač, tembolj, ker je goriški deželni šolski svet v zadnjem času zaukazal vsem tistim učiteljem, ki oskrbujejo službo občinskega tajnika, to poslovanje s 1. januarjem mesecem 1897. leta odložiti. Vidite, spoštovana gospođa, imeti želé celega moža za šolo — toda lačnega! Sicer pa je služba občinskega tajnika taka, da jo po zaonu učitelj sme opravljati. V sled tega naj bi „Zaveza“ vložila nekak ugovor v obliki prošnje na Goriški deželni šolski svet, da razveljavi dotični ukaz.

Iz do sedaj povedanega je pač razvidno, da nimamo od deželnih zastopov pričakovati povoljšega izboljšanja svojih plač. Ne preostaja nam torej drugega, kakor da prosimo državo pomoči, kajti le potem je upati agodne rešitve, ako se ljudska šola podpravi! Nas že itak stavijo v vrsto c. kr. uradnikov; toda izjema je le ta, da naše plače niso take, kakor one državnih činovnikov. Nam gre ista stopinja, kakor tem, bodisi že glede na študije, bodisi glede na naše socialne razmere. Tisti ugovori proti temu, ki so se čuli še v Trstu, da bi bili potem preveč odvisni od vlade, so čisto jalovi, kajti bolj odvisni pač ne moremo biti, kakor smo že! Vsaj smo itak že podrejeni c. kr. oblastem (ces. kr. okr. glavarjem, c. kr. dež. in okr. šolskim nadzornikom itd.) Kolikor se tiče tega, bi ne bili prav nič na slabšem; nasprotno naš ugled bi le s tem pridobil — in spoštovanje do učiteljskega stanu bi dospelo na višjo stopinjo, nego pa je sedaj. Kako in na kak način bi se to doseglo, prepuščamo „zavezinemu vodstvu“, da v dosegu tega važnega vprašanja stori potrebne korake. — Dala in truda naša čaka veliko, toda ne plašimo se tega, če hočemo sploh kaj prida doseči. Vsaj že naše kranjski pregovor pravi: „Brez muje se še čevljev ne obuje!“ Ako držimo še nadalje svoje roke križem — govorimo odkritosrčno — ostalo bode pri starem in učiteljstvo bode še vedno trpelo pomanjkanje.

V stavkih, priobčenih k današnjemu referatu v „Popotniku“ šte. 14, razvidno je vsaj približno, kako bi nam kazalo postopati, v dosegu podpravljenja ljudske šole. V sled tega o tej točki tudi ne mislim nadalje govoriti — tem manj, ko vidim, da sem svojo razpravo že malo preveč raztegnil.

Svoje potrpežljive poslušalke in poslušalce prosim le nekoliko potrpljenja. — Mnogim danes tukaj zbranih tovariših in tovarišev je gotovo znano letošnje zkorovanje štajerskega učiteljstva (26. maja meseca) v Gradcu. Vsi sklepi vsprajeli so se z navdušenjem, kar je tudi popolnoma jasno, ker so taki, da jih mora in sme sleharna učiteljica in vsak učitelj z mirno vestjo odobravati in podpisati. Nadejam se torej, da se strinjate vsi z menoj, ako tudi mi v okvir svojih že pripravljenih tez, vzamemo še one štajerskega učiteljstva, da s tem pokažemo že danes solidarnost (vzajemnost) skupnega postopanja v dosegu svojih teženj. V sled tega predlagam naslednjo resolucijo:

Osmi glavni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ v Opatiji dne 20. avgusta meseca 1896. l. izjavlja:

„Z ozirom na vedno rastoči duševni in telesni napor ljudskega učitelja terja se dandanes od njega toliko, da pri sedanjem žalostnem položaju, glede službenih, gmotnih, družbenih in pravnih razmer, nikakor ne more, kakor do sedaj, vseh svojih močij posvetiti z uspehom vzvišenemu poklicu. Nepovoljni odnosi v učiteljskem stanu so že tako neznojni

postali, da se je mnogo učiteljev v sed postranskih opravil ugonobilo; drugi zopet, ki nimajo prilike s takimi postranskimi službami izboljšati si svojega slabega gmojnega stanja, zró s nekako nemo obupnostjo v še bolj žalostno bodočnost — in le redki so med nami, katerim je osoda bila vsaj toliko mila, da se jim malo boljše godi. — Kolikor pa se je do sedaj storilo za učiteljstvo, je tako bore malo, da še vredno ni kake omembe. Vsa uravnanja učiteljskih plač po raznih kronovinah bila so do sedaj samo slepila nasproti ljudstvu, češ, za učiteljstvo se je storilo dovolj, več se ne more. Ne pomisli pa se, da večina učiteljstva živi v največji bedi in revščini. Posledica temu je vedno pomanjkanje učiteljev, kar pa se je še posebno v najnovejšem času jelo občutno kazati. Sicer nameravajo temu nedostatku nekoliko pripomoči z ustanovitvijo deželnih konviktov (odgojšč) za učitelje, kar pa baje ne bode dosti pomagalo. Nasprotno smemo o tem že danes izraziti svoje pomisleke, kajti marsikateri mladenič se vsled tega ne b. de maral posvetiti učiteljskemu poklicu. S takim duševno nezrelim učiteljskim naraščanjem se tudi narodovi naobrazbi ne bode koristilo. Šola, narodna izomika, ljudsko blagostanje obrani se le tedaj na površju časa, ako se tudi učitelj v službenem, gmojnem, družabnem in pravnem oziru vzdržuje na površju časa. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. decembra.

— (Deželni zbor kranjski,) kateri je sklican na dan 28. decembra, zboroval bode tudi letos v veliki dvorani starega strelišča.

— (Imenovanja.) Poštna asistenta gg. Franc Kenk in Aleksander Pokorny sta imenovana poštoma oficijaloma.

— (Iz o. kr. mestnega šolskega sveta.) Is seje, katera se je vršila dne 9. t. m. smo prejeli sledeče poročilo: Potem, ko je predsednik proglasil sklepčnost in odgovoril na neko interpelacijo radi sestave šolske matrike za obrtne vajence, je poročal zapisnikar o došlih kurencijah, kojih rešitev se je vzela brez ugovora na znanje. Učiteljici Klotildi Golf na mestni realski dekliški 6. razrednici se prizna III. službeno starostna doklada od dne 1. decembra t. l. Na znanje se vzame poročilo o. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Frana Levca o nadzorovanji obrtne pripravljavnice na tukajšnji II. mestni deški 5. razrednici z dostavkom, da se ima v konečno odobranje predložiti visokemu o. kr. deželnemu šolskemu svetu. Selene se obrniti se na o. kr. zalogo šolskih knjig na Dmaji radi primernih šolskih knjig za petje in nemški jezik na slovenskih ljudskih šolah. Prošnji dveh mestnih učiteljev za zvišanje nagrad glede pouka v šolskih delarnah, prošajo radi bolezní vpozojenega učitelja za podaljšanje in zvišanje milodara ter prošnjo vodstev vseh javnih mestnih ljudskih šol, da se izposljujejo učiteljstvu draginske doklade tudi še za nadalje, sklene se priporočilno predložiti na merodajnih mestih. Istotako prošnjo vodstva zasebne dekliške 5. razrednice v Lichtenhurnovem sirotišči na deželni zbor za zvišanje letne podpore za vzdrževanje te šole in pa za dovolitev zopetnega prispevka k pokritju troškov za zgradbo novega poslopja. Zadruzi brivcev in lasničarjev se dovoli oprostitve njihovih vajencev od nedeljskega dopoldanskega pouka na obrtnih pripravljavnicah. Konečno se reši nekaj internih zadev in se vzame na znanje poročilo predsednika, da si je v zadnjem času ogledal več tukajšnjih šol.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Za današnjo premijero opere „Norma“ vlada veliko zanimanje in je pričakovati, da bo gledališče razprodano. V soboto se pozovi „Norma“.

— (Prostovoljno gasilno društvo) priredi s sodelovanjem vojaške godbe pešpolka št. 27 dne 26. decembra v kazinskem steklenem salonu božičnico. Čisti dohodek je namenjen bolniškemu zakladu gasilnega društva. Ustopnina 30 kr. Oroci plačajo polovico. Začetek ob 6. uri zvečer.

— (Glas iz občinstva.) Kakor znano, je jezuitski red kupil v Elizabetni ulici večje posestvo, kjer namerava zgraditi cerkev in samostan. Čuje se, da je mestni magistrat še za časa prejšnjega župana dovolil, da se okrog posestva zgradi zid, tako da bo samostan s cerkvijo izgledal, kakor kaka trdnjava. Ker bodo krog tega posestva na vseh straneh tekla olete, ne bo zid v olepšavo kraju, vsled česar bi bilo železi, da se prekliče dotično dovoljenje. Lazarišči imajo krog cerkve železno ograjo in služijo jim prav tako dobro kakor zid, naj bi torej tudi jezuitje krog svojega posestva napravili železno ograjo.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“.) Jutri v petek 18. t. m. je skušnja za mešani zbor, in sicer prične ženski zbor ob 7. uri zvečer, moški zbor pa ob 8. uri.

— (Tatvine) Včeraj popoldne sta bili na južnem kolodvoru zopet zasačeni dve ženski, ki sta kradli premog s skladišča. — Krojaški vajenec A. B. iz Štepanje vasi šel je včeraj zvečer mimo prodajalnice Ignacija Žargija na sv. Petra cesti št. 8 in ker je bilo razstavno okno „glib odprto“, vzel je iz njega tri ovratoice.

— (Z Barja) se nam piše: Barjanska šola je dobila nov harmonij od trdke Lantarčič & Comp. na Vehniki. Ta trdka je dokazala, da je neopravičeno nezaupanje, katero imamo navadno Slovenci do domače industrije in domačih izdelkov. Za primeroma nizko ceno 115 gld. poslal se nam je harmonij, kateri daleč nadkriljuje harmonije jednake cene drugih, tujih trdk in to po zunanji obliki, kakor tudi po glasu. Strokovnjaki so se izrekli o harmoniju jako ugodno.

— (Iz Litije) se nam piše: Učigalice in svinčniki, ki jih je izdala sl. družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, prodajajo se v Litiji v prodajalnici gospe Jenkove.

— (Za lovce.) Na lovu v Raskovcu pri Vrhniku bilo je v nedeljo vstreljenih 22 srnjakov in 20 srn.

— (Iz Krškega) se nam piše dne 16. t. m.: Pri današnji volitvi župana za občino Krško bil je županom izvoljen g. dr. Tomaž Romih, učitelj na meščanski šoli tukaj. Čast in z upanje, ki se mu je s tem izkazalo, bode mu vsaj delno povračilo za obilni trud, ki mu ga prizadeva kot tajniku kmetijske podružnične delovanje za nasajenje naših opustošenih vinogradov ter zadoščenje za neopravičene napade, ki jih ima s svojimi tovariši pretrpeti radi slovenskega mišljenja in prepričanja!

— (V Aleksandrijo) odšlo je včeraj 20 oseb iz Zagorja pri Savi, večinoma sami steklarji s svojimi rodbinami.

— (Vprašanje o ustanovitvi mariborskega okrožnega sodišča,) radi katerega so bili celjski Germani zagnali strašen krik, pojasnjuje mariborski posl. dr. Schneiderer v grški „Tagespost“ prav dobro. Dokaz, da so vsi Celjski pomisleki ničevi, se mu je posrečil.

— (Tržaške volitve.) Mestni magistrat tržaški je odbil vse slovenske reklamacije, ker niso pisane v italijanskem jeziku. Slovenci store seveda potrebne korake, da se magistrat prisili, rešiti te reklamacije, in sicer v slovenskem jeziku.

— (Umrli) je v Zagrebu glavni urednik „Narodnih Novin“, deželni in državni poslanec Miloš Zec, v starosti 53 let. Pokojnik se je rodil v Kuruzarib, kjer je služboval njegov oče kot pravoslavni duhovnik. Obiskoval je nekdanjo pravno akademijo v Zagrebu, a radi siromaštva opustil študije in vstopil l. 1864. v uradništvo „Narodnih Novin“. Od l. 1869. do svoje smrti je bil potem glavni urednik. Naj v miru počiva!

— (Razpisane službe.) Mesto poštnege odpravnika pri novo ustanovljenem poštneem uradu v St. Joštu (okr. glav. Ljubljana) proti pogodbi in kaveji 200 gld. L-tua plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in letni pavšal 300 gld. za vzdrževanje vsakdanje pešpoti mej St. Joštom-Podlipu in Vrhniko. Prošnje v tekni treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

* (Novo orjaško kulturno delo Rusije.) Kakor se čuje, nameruje car Nikolaj ovekovčiti svoje ime z velikim kulturnim delom, katero se more vsoprediti sibirski železnici, orjaškemu delu njegovega očeta. To novo orjaško delo naj bi bil 1600 kilometrov dolg kanal, ki bi segal preko vse Rusije od severa do juga in spajal Baltičko morje s Črnim. Na tak kanal opozarja že narava sama, kajti mej mestom Riga, ob Baltičkem morju, kjer naj bi kanal prišel in pa Kersonesom, blizu Olesse ob Črnem morju, kjer naj bi končal, tečsti v nasprotnem si pravcu dve nejednako veliki reki. Jedna je Dana, ki teče proti severo-vstoku, izlivajoča se poleg Rige, druga je Dajeper, ki teče na jug in se izliva v Kersones. Izviri teh dveh rek so oddaljeni kakih 200 kilometrov jedni od drugih. Kanal bi šel torej po Dusi, potem bi bilo treba prekopati svet do Dajepira, katera poslednja reka bi se tudi uredila za plovitbo vse do nje izliva. Kanal naj bi bil povprečno 65 metrov širok; ob obrežjih stale naj bi po vsej njega dolgotosti električne svetiljke, ki naj bi omogočile plovitve tudi po noči. — Kar se dostaja troškov, proračunano je povprečno, da bi to orjaško delo stalo „malenkost“ 250 do 300 milijonov rubljev, ali okolu pol milijarde goldinarjev!

* (Ukradeni diplomatični akti.) Badimpeštanski list „Magyar Orszag“ priobčil je te dni jako važne diplomatične spise, nanačajoče se na pogajanja mej Rusijo in Nemčijo glede trgovinske pogodbe. Iz teh aktov je bilo razvidno, da preti Ogerski glede izvoza govedi velika škoda. Objavljenje teh spisov je obudilo seveda veliko senzacijo. Policija je začela koj poizvedovati in je dognala, da je neki uradnik poljedelškega ministerstva dotične akte ukradel in prepise prodal uradništvu rečenega lista. Uradnik se je že izročil državnemu pravništvu.

* (Kritični dnovi leta 1897.) Znani, a ne preveč zanesljivi vremenski prorok Falb je že za

prihodnje leto uganil, kdaj bodo velike meteorološkične premembe. Po njegovi napovedi bodo kritični dnovi prve vrste: 18. marc, 17. april, 26. september, 17. februar, 25. oktober, 28. avgust, 16. maj in 24. november. (Moč viharjev, potresov itd. se bo v tej vrsti, kakor so navedeni dnovi zmanjšala.) Kritični dnovi druge vrste, razvrščeni isto tako, bodo: 23. december, 12. avgust, 11. september, 3. marc, 18. januar, 1. februar, 14. junij, 14. julij, 29. julij, 10. oktober, 3. januar in 2. april. Kritični dnovi tretje vrste bodo: 9. november, 1. maj, 30. junij, 9. december in 31. maj. Dne 1. februarja in 29. julija bo silna tmina. Vseh kritičnih dni je 25.

* (Surovi redarji.) V Lvovu so bili predvčerajšnjim ponoči nekateri vsenčilščniki nekoliko preglasni. Policija jih je ustavila in nastal je majhen prepir. Redarji so ptegnili sablje in začeli sekati po dijakih. Dva dijaka sta bila nevarno ranjena. Sodišče je dotične redarje dalo takoj aretovati.

* (Dunajske babice) niso ravno na dobrem glasu. Očita se jim, da niso izbirčne glede sredstev, da dobe kaj za službo. Predvčerajšnjim je policija aretovala kar šest teh „dam“ in jih izročila dež. sodišču, ker se je dognalo, da imajo na vesti mnogo dejanj, katera se po zakonu strogo kaznujejo.

* (Silna eksplozija.) V tovarni za izdelovanje užgalic v Aschaffenburgu se je primerila velika eksplozija, katera je razrušila celo tovarno. 16 deklet in 11 moških je bilo zasutih. Dolej so izpod razvalin izkopali šest mrtvih in petnajst nevarno poškodovanih ponesrečencev. Vsi ti pa so kmalu potem umrli.

* (Živ pokopan.) V Orleansvillu je pred nekaj meseci izginil vrtnar Coves. Vse iskanje je bilo brez uspeha. Te dni so ljudje slučajno našli njegovo truplo. Izkazalo se je, da ga je bil njegov pomočnik živega zakopal.

* (Dvoboj v kaznilnici.) V španski kaznilnici Burgos sta se sešla dva stara sovražnika, oba obsojena na dolgoletno ječo. Pozvala sta se na dvoboj in ker kot kaznjence nista imela drugega orčja, sta se odločila za nože. Boj je bil ljut, oba kaznjence sta že krvavela iz mnogih ran, a še nista odnehal. Končno se je jeder zgradil, a ker ga je drugi imenoval kukavico, je zopet vstal dasi ranjen na smrt in nadaljeval boj, dokler mu ni nasprotnik zabodl noža v srce.

Književnost.

— Ilustrovani narodni koledar. Uredil in izdal Dragoš Hribar. Ta koledar izšel je letos že devetlet. Letošnji je v nekaterih ozirih še nadkrilil predidno, zlasti glede ilustracij. Poleg koledarskega dela obsega knjiga tudi jako raznovsten, bogato ilustrovan zabavni del v katerem čitamo životopise dr. V. Oblaka, Jos. Lendovskega, kanonika Klusa, Jos. Pagliaruzzi (Krilana), dalje pesem „Slepac“ ruski zložil V. L. Vjelčko, preložil A. Aškerc, potopisno črtico „Huda luknja in njene podzemeljske jame“, spisal Fr. Kocbek, dalje „Ruša“, spisal Fridolin Sevnčan, „Pisatelj Orlov“, spisal Fr. Govekar, „Celjski grofi“, spisal P. pl. Radica, „Važni dogodki v letu 1896“. Priporočamo ta koledar prav toplo. Cena elegantno vezanemu izvodu 1 gld. broširanemu 70 kr.

— „Kmetovalec“ ima v šte. 23. naslednjo vsebino: Gornjemodolsko plemo; Konjerečeva opravila meseca decembra; Pregledna tabela za določitev množine umetnih govil za vsako trto posebej; Uspehi gojenja s Tomasovo žlindro; Kalno vino; Iz podružnic; Razne Rači; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti o. kr. kmetijske družbe kranjske; Listnica uradništva; Tržne cene; Inserati

Brzojavke.

Dunaj 17. decembra. Poslanska zbornica je v današnji seji dognala razpravo o proračunu domobranskega ministerstva in začela razpravljati o poglavju „centrala“ proračuna naučnega ministerstva. Za besedo se je oglasil tudi posl. dr. Ferjančič.

Dunaj 17. decembra. „Neue Fr. Presse“ prijavlja od Bismarcka inspiriran članek, v katerem pravi, da so bili avstrijski državniki o tajni pogodbi mej Rusijo in Nemčijo obveščeni in da so jo odobraval.

Dunaj 17. decembra. Z ozirom na legar v Pulju in na osepnice v Lršinjju je vlada imenovala dra. Meccausa sanitetnim nadzornikom za Istro.

Pulj 17. decembra. Za legarjem obolelo že nad tisoč oseb, samo od včeraj na danes več kot 40.

London 17. decembra. „Times“ javlja: Ruska križarka „Zaporožec“ se je v pristanu pri Rehti in pri Perinu ustavila in so mornarji odstranili v znak italijanskega protektorata razobešene embleme ter na njih mesta razobesili ruske zastave.

Prelizkusili in priporočili
so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki
tinkturo za želodec lekarja Piccoli-ja v Ljubljani
(Dunajska cesta),
katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in
prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo.
Stekleničica velja 10 kr. 1 (3202-7)

Meteorologično poročilo.

Decembar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm. v 24 urah
16	9. zvečer	731.5	-0.6	brezvetr.	megla	0.0
17	7. zjutraj	732.4	-2.2	brezvetr.	megla	
	2. popol.	731.5	-0.8	sl. jzab.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura -1.3°, za 0.4° nad nor-
malom.

Dunajska borza

dné 17. decembra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	45	"
Avstrijska zlata renta	123	"	15	"
Avstrijska krona renta 4%	100	"	75	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	40	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	15	"
Avstro-ogerske bančne dalaice	933	"	—	"
Kreditne delnice	372	"	25	"
London vista	120	"	—	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	95	"
20 mark	11	"	78	"
20 frankov	9	"	54 1/2	"
Italijanski bankovci	45	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	68	"

Dné 16. decembra 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	143	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	40	"
Kreditne srečke po 100 gld.	201	"	75	"
Ljubljanske srečke	22	"	75	"
Budolfove srečke po 10 gld.	22	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	"	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	462	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	27 3/4	"

Hilapec

išče službe pri kaki trgovski tvrdki.
Službo lahko takoj nastopi. (3368-2)
Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati pod na-
slovom: Florijan Drašler, Vodmat št. 41.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. (1705-290)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Anseco, Ischl, Gmunden, Solnograd;
čez Klein-Reiding v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
10 min. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzen-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Land-Gastein, Zell na
Jezeru, Inmost, Bregene, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiding v Steyr,
Linz, Budejovice, Plzeň, Marijino varo, Heb, Francove varo, Karlove varo,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po
popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten,
Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Anseco,
Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzenfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne
osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Planja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
genc, Inmost, Zell na Jezeru, Land-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca,
Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthal, Beljaka, Celovec, Franzenfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min.
zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec,
Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. po-
popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. ur
50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru
ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri
20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru
ob nedeljah in praznikih.)

Grafologija.

Podpisanece pogodi natančno značaj in vsa
keršne lastnosti vsakega človeka, če se mu pošlje lastno-
ročno pisano pismo dotičnika (najmanj 10 vrst). Cena za
navadno presojo 1 gld., za zelo natančno 2 gld. — Mnogo
pohvalnih pisem! (3379)
Jaroslav Modrič v Celovcu, Velikovaška cesta 21.

Mladenich

poštenega vedenja, z dovršenimi 4 razredi srednje
šole, vzprejme se kot vajenec pri poštnem uradu
v Litiji. (3363-2)

Trgovski pomočnik

vzprejme se v trgovino s špecerijskim in železnim
blagom na deželi.

Ponudbe pod "Trgovca" vzprejema iz prijaz-
nosti upravnistvo "Slov. Naroda". (3355-3)

Krepak in zdrav

učenec za kolarsko obrt

se vzprejme pri (3382-1)
Avgustu Hermann-u v Kamniku.

RONCEGNO

najmočnejša naravna arsen in železo sodr-
žujoča mineralna voda (2717-16)

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri:
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji i. t. d.
Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

VIZITNICE Národna Tiskarna.

Št. 38 947.

Oklic.

(3377)

Vsled odloka visokega c. kr. železničnega ministerstva z dné 24. julija
1896, št. 6567/L, dovolilo se je tukajšnji kranjski stavbinski družbi izvrše-
vanje pripravljanih del za zgradbo male železnice na ozemlju deželnega sto-
nega mesta Ljubljane od kolodvora južne železnice počenši do predmestn h
okrajev Spodnje Šiške, Viča in do Kurje vasi.

Ker izvrševanje teh del in naprava z istimi v zvezi stoječih potrebnih
znamenj in bilježek stoji pod javnim varstvom, opozarja podpisani mestni
magistrat č. č. p. n. ljubljansko občinstvo ter posestnike biš in zemljišč, naj
omenjena znamenja in bilješke puščajo nepoškodovane.

Ob enem se pozivljejo, da z dotičnimi deli poverjenega inženirja go-
spoda P. Contin-ja kolikor mogoče podpirajo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 11. decembra 1896.

URE

za božična in novoletna darila

priporoča (3376-1)

v največji izberi po najnižjih cenah

Friderik Hoffmann

urar, Ljubljana, Dunajska cesta.

Trnkóczy-jeva ustna voda

steklenica 50 kr.

Trnkóczy-jev zobni prašek

škatljica 30 kr.

kakor tudi

vse

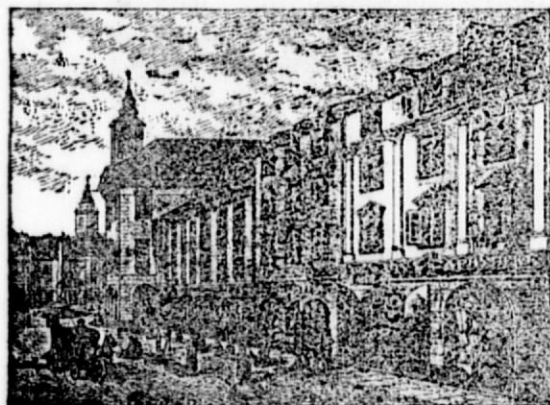
medicinično-

farmaceutične

izdelke

specijalitete

i. t. d.

dijetetična
sredstva
homeopatična
zdravila
medicin. mila
parfume
i. t. d.

priporočajo in razpošiljajo na vse kraje sveta lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy, v Ljubljani, na Kranjskem.
Viktor pl. Trnkóczy, na Dunaju, Margarethen.
Dr. Oton pl. Trnkóczy, na Dunaju, Landstrasse.
Julij pl. Trnkóczy, na Dunaju, Josefstadt.
Vendelin pl. Trnkóczy, v Gradcu, na Štajerskem.

Razpošilja se s prvo pošto.

(3297-4)

Moja letošnja

božična razstava

ki se otvori v ponedeljek dné 14. t. m., se nahaja, kakor vlani v prodajalničnem prostoru v I. nadstropju.

Obsega najbogatejšo izber najnovejših moških, ženskih, modnih in potrebnostnih predmetov, kakor:
blago za plesne obleke, cvetlice, pahljače, Sortie de Ball, glavnih ogrinjal iz tančice, svile in volne,
riše, predpasnike, rokavice, jopiče, moderce in tkano blago, domače in tuje parfumerije v najlepši opravi.

Moške kravate v velikanski izberi, mej temi priporočam velelegantne velutin-kravate, katere jaz sam pro-
dajam na tukajšnjem trgovišču, moško perilo najboljša baže, kratke nogovice, nogovice, žepne robce in še raz-
lične v to stroko spadajoče predmete.

Zaradi ugodnosti in v boljše orijentiranje, bode na vsakem predmetu razvidna cena.

Zaradi neugodne sezone se razne kožušne konfekcije, kakor: cepes, boa, ovratniki, mufi, čepice in
ostanek olišpanih in neolišpanih ženskih klobukov prodajo pod nakupno ceno.

Uljudno vabeč na obisk in ogled svoje razstave se znamujem

z velespoštovanjem

J. S. Benedikt.

(3362-2)